

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobce: **P., spol. s r. o.**, zast. JUDr. Monikou Bakešovou, advokátkou se sídlem v Roudnici nad Labem, Karlovo nám. 72, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Praha**, se sídlem v Praze, Washingtonova 11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2005, č. j. 9 Ca 190/2003 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2003, č. j. 2319/03-21/PV 109. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti platebnímu výměru č. 109/2002 vydaného Celním úřadem Mělník ze dne 19. 11. 2002, kterým byl žalobci vyměřen celní dluh ve výši 27 063 Kč.

Stěžovatel se kasační stížností domáhá zrušení citovaného soudního rozhodnutí, a to z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, dle kterého rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, protože pro rozhodnutí o povinnosti stěžovatele zaplatit celní dluh je podstatné, že zboží propuštěné do režimu tranzitu nebylo stěžovatelem jako hlavním povinným řádně dodáno celnímu úřadu určení a skutečnost, že zboží bylo dopravováno prostřednictvím třetí osoby, není pro odpovědnost za celní dluh významná. Stěžovatel k tomuto namítá, že předal zboží k dopravě do místa určení dopravci, se kterým do té doby nespolečně pracoval, nicméně stěžovateli předložil veškeré údaje a potřebné doklady, o jejichž pravdivosti nebyl důvod pochybovat. Stěžovatel tedy nemohl důvodně očekávat, že jde o podvodné jednání se snahou vylákat zboží. Po zjištění, že zboží nebylo dodáno do místa určení, učinil stěžovatel veškeré možné kroky k jeho nalezení tak, aby mohl dostát svým povinnostem vyplývajícím z celního zákona. Ze strany stěžovatele v žádném případě nešlo o úmyslné jednání, nýbrž maximálně o nedbalost. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem soudu, že o nedbalost jít nemohlo, když se jednalo o nedbalost vůči třetí osobě, nikoli vůči celnímu úřadu. Nedbalost se posuzuje ve vztahu k dané povinnosti nikoli ve vztahu k osobě, rozhodující je, zda porušení povinností stanovených celními předpisy, konkrétně povinnosti dodat zboží ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení, bylo způsobeno nedbalostí či nikoliv. V případě stěžovatele šlo evidentně o nedbalost, k čemuž ostatně předložil řadu důkazů. I pokud by byl připuštěn názor soudu, že musí jít o nedbalost vůči celnímu úřadu, pak nepochybně nedbalostní porušení citované povinnosti dodat zboží je nedbalostí vůči celnímu úřadu. Nedbalost je pak jednou ze situací, kdy s odkazem na § 241a celního zákona celní dluh dle ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona nevzniká. Ustanovení § 241a celního zákona bylo účinné v době, kdy celní úřad vyměřil celní dluh, proto je nutné toto ustanovení i s poukazem na ustanovení 324 celního zákona použít. Proto je nerozhodné, že soud uvádí, že toto ustanovení nabylo účinnosti až poté, kdy bylo celním úřadem rozhodnuto o propuštění zboží do režimu tranzitu.

Stěžovatel souhlasí s názorem soudu, že odpovědnost za porušení povinností vyplývajících z režimu tranzitu je odpovědností objektivní, bez ohledu na zavinění. Ovšem toto platí pouze pro odpovědnost za spáchání celního deliktu. Z tohoto důvodu stěžovatel také odpovědnost za celní delikt uznal, uhradil pokutu stanovenou celním úřadem a proti jeho rozhodnutí o celním deliktu se nikterak nebránil. Ovšem nemůže souhlasit, že jakékoli porušení povinností režimu tranzitu přináší vznik celního dluhu dle § 241. O tom, dle názoru stěžovatele, svědčí mimo jiné i zakotvení ustanovení § 241a celního zákona. Toto ustanovení evidentně zákonodárce do zákona zařadil vědom si existujících, byť výjimečných situací, kdy hlavní povinný při vši opatrnosti a úsilí nemůže zabránit nemožnosti splnit stanovené povinnosti, a přesto by mu právě takovým nesplněním povinnosti měla vzniknout povinnost uhradit celní dluh. Právě pro takové případy jako je případ stěžovatele, je nutné nevykládat uvedené ustanovení extenzivně, jak činí nejen žalovaný, ale i soud (že každé porušení povinnosti má za následek vznik celního dluhu), ale dospět k závěru, že v takových případech „povinnému“ nevzniká celní dluh. Zboží bylo i přes opatrnost stěžovatele odcizeno, následně proto ani nemohlo být dále prodáno, přesto by vznikala povinnost hradit cla a daň z přidané hodnoty. Stěžovatel by byl tedy dvakrát trestán za totéž porušení povinnosti - jednou sankcí za celní delikt, podruhé povinností hradit celní dluh. Z údajů, které celní správa má o dosavadní činnosti stěžovatele je navíc jednoznačné, že se stěžovatel vždy snaží o plnění veškerých svých povinností a tento případ byl případem téměř ojedinělým oproti velkému množství případů, kdy byly veškeré uložené povinnosti stěžovatele včetně úhrady vyměřeného celního dluhu splněny. Ze strany stěžovatele nejde o žádné zneužívání zákonů, pouze se domáhá řádné aplikace zákona.

Vzhledem k výše uvedenému stěžovatel i nadále trvá na tom, že ve správním řízení nebyly řádně provedeny navržené a předložené důkazy a nesouhlasí s odůvodněním, že šlo o důkazy pro posouzení věci nerozhodné a nadbytečné.

Ze všech shora uvedených důvodů považuje stěžovatel rozhodnutí soudu za nezákonné a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil dne 6. 12. 2005. Uvedl, že rozhodnutí ve věci vyměření celního dluhu stěžovateli bylo vydáno v souladu s právními předpisy, tak jak je uvedeno ve výroku uvedeného rozhodnutí. Celní dluh byl vyměřen, neboť stěžovatel nedodržel podmínky stanovené pro zboží propuštěné do režimu s podmíněným osvobozením. Zboží bylo propuštěné do režimu tranzit rozhodnutím CÚ Mělník ev. č. 31773110-00915-2 ze dne 6. 9. 2000 se lhůtou dodání Celnímu úřadu Česká Třebová do 8. 9. 2000. Stěžovatel jako hlavní povinný v režimu tranzit byl v souladu s ust. § 140 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen celní zákon), odpovědný za splnění podmínek vyplývajících z režimu tranzit, tedy aby bylo zboží za podmínek stanovených celním úřadem odesláno (CÚ Mělník) dopraveno ve stanovené lhůtě (do 8. 9. 2000) celnímu úřadu určení (CÚ Česká Třebová) v nezměněném stavu, s neporušenou celní závěrou a s připojenými doklady. V důsledku zjištění, že hlavním povinným, tedy stěžovatelem, nebyly splněny podmínky stanovené pro zboží propuštěné do režimu s podmíněným osvobozením tak, jak jsou stanoveny výše, mu byl vyměřen celní dluh ve výši 27 063 Kč. Clo bylo ve výši 943 Kč, daň z přidané hodnoty ve výši 26 120 Kč. Při výpočtu celního dluhu vycházel CÚ Mělník z celkové fakturované částky za zboží 2 000 GBP, při přepočtu devizového kurzu platného v měsíci září 2000, neboť v tomto okamžiku došlo ke vzniku celního dluhu, zboží bylo zařazeno do podpoložky 84459000 celního sazebníku platného pro rok 2000, vydaného nařízením vlády č. 318/1999 Sb. Celní dluh vznikl v souladu s ust. § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona, nesplněním povinnosti z režimu, do něhož bylo zboží propuštěno (zboží bylo propuštěno do režimu tranzit viz výše). S aplikací ust. § 241a celního zákona se žalovaný neztotožňuje. Stěžovatel v této souvislosti uvádí, že k nesplnění povinností vyplývajících z režimu tranzit došlo jeho pouhou nedbalostí, když přepravu zboží svěřit jinému subjektu odlišného od osoby hlavního povinného. Je nutno zde uvést, že okolnosti vylučující vznik celního dluhu dle ust. § 240 celního zákona, jak jsou uvedeny v ust. § 241a celního zákona, lze aplikovat v případě, že tyto nemají zásadní vliv na správné provedení příslušného režimu. Skutečnost, kdy v důsledku jednání stěžovatele, který svěřil přepravu jinému subjektu, nejsou dodrženy podmínky stanovené pro zboží propuštěné do režimu tranzitu, kdy hlavní povinný, stěžovatel, je odpovědný zejména za zajištění předložení zboží za podmínek stanovených celním úřadem odesláno dopraveno a ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu, nelze hodnotit jako okolnost, která nemá vliv na správné provedení příslušného režimu. Celní dluh vznikl právě v důsledku nesplnění povinnosti hlavního povinného, a to v rozsahu, jak je již uvedeno. Stěžovatel opětovaně poukazuje, že svěřením přepravy osobě odlišné od hlavního povinného je okolností, která nemá vliv na správné provedení příslušného režimu a nemá za následek vliv vznik celního dluhu. Správné provedení příslušného režimu hlavním povinným zajištěno nebylo a podmínky režimu splněny nebyly, v důsledku čehož vznikl celní dluh dle ust. § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona. Stěžovatel je dlužníkem dle ust. § 241 odst. 3 celního zákona, neboť dlužníkem je ten, kdo má plnit povinnosti stanovené pro použití režimu, do něhož bylo zboží propuštěno. Skutečnost, že stěžovatel bez přiměřené opatrnosti svěřil přepravu zboží přepravní společnosti, poté podmínky režimu tranzit nebyly splněny, jak je již shora uvedeno, a celá záležitost oznámena Policii ČR, nemohou vést k závěru jinak, než že za splnění povinností stanovených celním úřadem

odeslání byl odpovědný stěžovatel. Podmínky stanovené pro zboží propuštěné do režimu tranzitu, kdy stěžovatel jako hlavní povinný je odpovědný za zajištění předložení zboží za podmínek stanovených celním úřadem odeslání celnímu úřadu určení, splněny nebyly.

K argumentu o dvojím potrestání (sankce za celní delikt, úhrada celního dluhu) žalovaný uvádí, že řízení o porušení celních předpisů a řízení daňové jsou řízení na sobě nezávislá. Nelze vázat výsledek řízení jednoho na průběh druhého. Nelze přijmout názor stěžovatele v tom smyslu, že. byl v uvedené věci potrestán dvakrát. Ve věci celního deliktu bylo řízení již pravomocně ukončeno a toto není předmětem řízení soudního. Rozhodnutí ve věci vyměření celního dluhu vzniklého nedodržením povinnosti vyplývající z režimu, do něhož bylo zboží propuštěno /ust. § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona/ bylo vydáno v mezích zákonných oprávnění celních orgánů tak, jak je výše uvedeno. Nelze souhlasit s názorem stěžovatele, že i přes jeho opatrnost bylo zboží odcizeno a následně tedy nemohlo být ani prodáno. Odcizené zboží nelze považovat za nenahraditelně ztracené a tudíž nelze tuto skutečnost zhodnotit jako důvod k zániku celního dluhu. Nelze dojít k závěru že zboží odcizené již neexistuje, neboť je v dispozici jiné osoby. V tomto směru odkazuje žalovaný např. na nálezy Ústavního soudu I. ÚS č. 95/96. Rozsah a způsob provedení důkazů byl uveden v rozhodnutí Celního ředitelství Praha č. j. 2319-03-21/PV 109 ze dne 15. 5. 2003. Důkazní řízení bylo v souladu s daňovým řádem.

Na základě shora uvedeného žalovaný navrhuje Nevyššímu správnímu soudu, aby v souladu s ust. § 110 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí městského soudu v mezích důvodů uplatněných ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z předloženého spisového materiálu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 6. 9. 2000 návrh na propuštění zboží označeného jako přístroj pro mletí odpadu z vláken do režimu tranzitu. CÚ Mělník celní prohlášení přijal, přidělil mu ev. č. 31773110-00915-2, propustil zboží do režimu tranzitu a zároveň stanovil lhůtu dodání Celnímu úřadu Česká Třebová do 8. 9. 2000. Stěžovatel byl jako hlavní povinný odpovědný za splnění povinností vyplývajících z tohoto režimu, zejména byl povinen zajistit, aby bylo zboží za podmínek stanovených celním úřadem odeslání dopraveno ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu, s neporušenou celní závěrou a s připojenými doklady. Příjemcem zboží měla být společnost H. P. s. r. o., B. 2054, Č. T. Přepřahu zboží zajišťoval pro stěžovatele dopravce M. D., Š., V. 1580/11, který stěžovatele kontaktoval dne 6. 9. 2000 s tím, že zboží odveze. Nato přijel jeho řidič J. Z., který zboží naložil na nákladní vůz. Zmíněný dopravce ani řidič se stěžovatelem nespolečně pracovali, ale vzhledem k tomu, že řidič měl všechny potřebné doklady a nebyl důvod k pochybnostem o jejich pravosti i podle dostupných údajů na internetu, bylo zboží naloženo a řidiči předány veškeré doklady ke zboží. Dne 8. 9. 2000 sdělil příjemce zboží, že mu dosud nebylo dopraveno. Stěžovatel se opakovaně pokoušel s dopravcem i řidičem spojit, avšak neúspěšně. Věc stěžovatel předal Policii České republiky. Následně vyšlo najevo, že dopravce i řidič využili údaje skutečně existujících osob k podvodnému vylákání zboží na stěžovatele. Osobu pachatele se policii nepodařilo nalézt a vyšetřovatel usnesením věc podle § 159 odst. 4 trestního řádu odložil. Vzhledem k nedodání zboží celnímu úřadu určení ve stanovené lhůtě zahájil Celní úřad Mělník se stěžovatelem daňové řízení. Stěžovatel předložil důkazy, že se porušení povinností nedopustil úmyslně, nýbrž jen z nedbalosti, když přepravu svěřil třetí osobě, o níž nemohl předpokládat, že jejím

jednáním, naplňujícím znaky trestného činu, dojde k porušení povinností vyplývajících z režimu tranzitu.

Protože stěžovatel svou povinnost dle ustanovení § 140 odst. 2 celního zákona do 8. 9. 2000 nesplnil, CÚ Mělník platebním výměrem č. 109/2002 stěžovateli vyměřil celní dluh ve výši 27 063 Kč. V odůvodnění platebního výměru CÚ Mělník konstatoval, že stěžovatel byl povinen dodat zboží ve stanovené lhůtě CÚ Česká Třebová, a protože toto zboží nedodal, vznikl celní dluh podle ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona a podle § 241 odst. 3 celního zákona je dlužníkem stěžovatel. Platební výměr napadl stěžovatel odvoláním, o kterém žalovaný rozhodl dne 15. 5. 2003 rozhodnutím č. j. 2319/03-21/PV 109 tak, že jej zamítl. Proti rozhodnutí žalovaného brojil stěžovatel žalobou, kterou městský soud rozsudkem zamítl.

Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností.

Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud pak posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

V kasační stížnosti stěžovatel výslovně uplatňuje kasační důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) je stížnostním důvodem nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Tvrzenou nezákonnost stěžovatel spatřuje v nesprávném posouzení vzniku celního dluhu porušením povinnosti stěžovatele vyplývajících z režimu tranzitu.

Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, dle kterého rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, protože pro rozhodnutí o povinnosti stěžovatele zaplatit celní dluh je podstatné, že zboží propuštěné do režimu tranzitu nebylo stěžovatelem jako hlavním povinným řádně dodáno celnímu úřadu určení a skutečnost, že zboží bylo dopravováno prostřednictvím třetí osoby, není pro odpovědnost za celní dluh významná. Stěžovatel k tomuto namítá, že předal zboží k dopravě do místa určení dopravci, se kterým do té doby nespolupracoval, nicméně stěžovateli předložil veškeré údaje a potřebné doklady, o jejichž pravdivosti nebyl důvod pochybovat. Ze strany stěžovatele v žádném případě nešlo o úmyslné jednání, nýbrž maximálně o nedbalost. Stěžovatel se proto dovolává aplikace ustanovení § 241a celního zákona a má za to, že celní dluh v daném případě nevznikl a konstatování soudu, že citované ustanovení § 241a celního zákona nabylo účinnosti až poté, kdy bylo celním úřadem rozhodnuto o propuštění zboží do režimu tranzitu, považuje za nerozhodné, neboť v daném případě je nutno vycházet ze znění celního zákona účinného ke dni vyměření celního dluhu.

Námítka stěžovatele není důvodná.

Podstata sporu v dané věci spočívá v posouzení otázky, zda došlo v případě porušení povinnosti stěžovatele jakožto hlavního povinného vyplývajících z režimu tranzitu zakotvenou v ustanovení § 140 odst. 2 celního zákona, ke vzniku celního dluhu dle ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) téhož zákona.

V projednávané věci není sporu o tom, zda stěžovatel jako hlavní povinný v režimu tranzitu povinnost stanovenou § 140 odst. 2 celního zákona porušil. Stěžovatel samotné porušení výše uvedené povinnosti nezpochybňuje. V souvislosti s aplikací ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona při vzniku celního dluhu se však dožaduje použití ustanovení souvisejícího, a to § 241a písm. b) celního zákona, neboť má za to, že svou povinnost neporušil úmyslně, nýbrž se jednalo o jednání nedbalostní. Dle názoru stěžovatele je nedbalost jednou ze situací, kdy s odkazem na § 241a celního zákona celní dluh dle ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona nevzniká.

Při posuzování kasační stížnosti je nutno vycházet z právní úpravy celního zákona platné a účinné v době vzniku celního dluhu. Pro projednávanou věc je totiž určující vznik hmotněprávní povinnosti stěžovatele zaplatit celní dluh a nikoli okamžik jeho vyměření, jak se stěžovatel nesprávně domnívá.

Dle ustanovení § 140 odst. 2 celního zákona ve znění platném do 30. 6. 2002, je hlavní povinný celnímu úřadu odpovědný za splnění povinností vyplývajících z režimu tranzitu; zejména je povinen zajistit, aby zboží bylo za podmínek stanovených celním úřadem odesláno dopraveno ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu, s neporušenou celní závěrou a s připojenými doklady.

Dle ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona, který upravuje vznik celního dluhu, v jiných případech, než jsou uvedeny v ustanovení § 240, nemají-li nedostatky zásadní vliv na správné provádění příslušného režimu, celní dluh při dovozu zboží podléhajícího clu vzniká nesplněním některé povinnosti vyplývající z dočasného uskladnění zboží, které podléhá dovoznímu clu, nebo z režimu, do něhož bylo toto zboží propuštěno. Dle odstavce druhého, celní dluh vzniká buď v okamžiku, kdy povinnost, jejímž nesplněním celní dluh vzniká, přestává být plněna nebo v okamžiku, kdy je zboží propuštěno do příslušného režimu, zjistí-li se dodatečně, že podmínky stanovené pro propuštění do tohoto režimu nebo pro úplné nebo částečné osvobození od dovozního cla v důsledku konečného použití zboží nebyly ve skutečnosti splněny.

V daném případě vznikl celní dluh okamžikem nesplnění povinnosti stěžovatele zakotvené v ustanovení § 140 odst. 2 celního zákona. Den vzniku celního dluhu je nutno určit ve smyslu ustanovení § 241 odst. 2 celního zákona. Stěžovatel byl povinen v režimu tranzit zajistit, aby deklarované zboží bylo celnímu úřadu určení předloženo ve lhůtě do 8. 9. 2000. Svou povinnost v uložené lhůtě stěžovatel nesplnil a tak je nutno poslední den lhůty ke splnění výše uvedené povinnosti považovat za den vzniku celního dluhu a předmětnou kauzu je tak nutno posuzovat dle celního zákona ve znění platném ke dni jeho vzniku, tzn. ve znění účinném do 30. 6. 2002.

Podle ustanovení § 241a písm. b) celního zákona ve znění účinném od 1. 7. 2002 za nedostatky, které mají zásadní vliv na dočasné uskladnění nebo příslušný celní režim podle ust. § 241 celního zákona, se nepovažuje nedbalost příslušné osoby.

Stěžovatelem namítané výše uvedené ustanovení však nebylo v rozhodné době do celního zákona vtěleno. Do celního zákona bylo zapracováno na základě novely celního zákona (zákon č. 1/2002 Sb.) a nabylo účinnosti až dnem 1. 7. 2002. Kasační námitka stěžovatele spočívající v porušení výše uvedeného ustanovení se tak jeví jako irelevantní, když v době vzniku celního dluhu jej nebylo možno aplikovat. Městský soud přesto, že se námitkou zabýval, správně na tuto skutečnost v odůvodnění svého rozhodnutí poukázal.

V rozhodné době celní zákon neupravoval podmínky, za kterých celní dluh dle ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona nevzniká. Celní dluh tak vznikl pouhým naplněním hypotézy v citovaném ustanovení, tzn. samotným porušením povinnosti hlavního povinného bez ohledu na to, jakým způsobem byla tato povinnost porušena. Povinnost hlavního povinného v režimu tranzit zajistit, aby zboží bylo za podmínek stanovených celním úřadem odesláno dopraveno ve stanovené lhůtě celnímu úřadu určení v nezměněném stavu, s neporušenou celní závěrou a s připojenými doklady, je základní povinností tohoto režimu podmiňující jeho ukončení. Nesplněním výše uvedené povinnosti pak zcela nepochybně dochází ke vzniku celního dluhu. Liberační důvody ve vztahu k odpovědnosti za porušení povinností hlavního povinného (ustanovení § 140 odst. 2) celní zákon neupravoval. Žalovaný, stejně tak městský soud nebyli povinni při posouzení vzniku celního dluhu zjišťovat, zda se stěžovatel dopustil porušení své zákonné povinnosti z nedbalosti či úmyslně.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že byl za nedodržení podmínek režimu tranzitu sankcionován dvakrát, jednou sankcí za celní delikt, podruhé povinností hradit celní dluh, nelze s ním ani v tomto případě souhlasit. Řízení o celním deliktu a celní řízení podle celního zákona jsou dvě samostatná řízení. Řízení o celním deliktu je vedeno mimo řízení celní, a je v něm rozhodováno nikoliv o povinnosti odvést clo či daň, nýbrž o sankci za spáchání celního deliktu. Stěžovateli byla v daném případě za porušení povinnosti stanovené § 140 odst. 2 celního zákona v řízení o celním deliktu uložena pokuta, neboť jeho jednání naplnilo skutkovou podstatu ustanovení § 298 odst. 1 celního zákona. Uložená pokuta byla sankcí za porušení zájmů chráněných celním zákonem.

Následné vyměření celního dluhu, který vznikl dle ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona porušením výše uvedené povinnosti hlavního povinného v režimu tranzit, není pokračováním ani opakovaným projednáním celního deliktu. Clo, na rozdíl od uložené pokuty, je povinnou platbou sui generis, stanovenou celním zákonem, která je vybírána v přímé souvislosti s přechodem zboží přes státní hranice od osob, které zboží dovážejí, respektive vyvážejí nebo od osob, pro které je zboží dováženo nebo vyváženo, ve prospěch státní pokladny a nemá tak povahu sankce.

V řízení o vyměření cla celní orgán nezkoumá delikt ní odpovědnost příslušné osoby, ale posuzuje, zda a kdy v souvislosti s jejím jednáním, ať už právním či protiprávním, vznikl dle příslušných ustanovení celního zákona (§ 238 a násl. celního zákona) celní dluh. Účelem celního řízení je vyměřit clo vztahující se k dováženému zboží bez ohledu na případné protiprávní jednání osoby povinné hradit clo.

Ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona pak upravuje jeden ze způsobů vzniku celního dluhu, kdy deklarant nepostupuje v souladu s celními předpisy. S porušením povinnosti dle § 140 odst. 2 celního zákona je spojen okamžik vzniku celního dluhu, nikoli sankce za celní delikt. Clo jakožto povinná platba vztahující se k dováženému zboží, by stěžovateli byl povinen celní úřad vyměřit i v případě, že by povinnost stanovenou v § 140 odst. 2 celního zákona neporušil. Učinil by tak v souvislosti s propuštěním zboží do volného oběhu či jiného celního režimu dle příslušných ustanovení celního zákona.

Z uvedeného zdůvodnění tedy vyplývá, že řízení o celním deliktu a řízení o vyměření cla jsou řízení na sobě nezávislá a zásada „ne bis in idem“ nebyla, ale ani nemohla být, v daném případě porušena.

Poslední stěžovatelova námitka směřuje proti postupu správního orgánu, který neprovedl všechny navržené a předložené důkazy. Stěžovatel nesouhlasí s odůvodněním soudu, že šlo o důkazy pro posouzení věci nerozhodné a nadbytečné.

Předmětnou námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Stěžovatel již v žalobě namítal, že správní orgán, dle jeho názoru, zcela pominul protokol o trestním oznámení, jakož i další důkazy související s probíhajícím trestním řízením. Městský soud se námitkou zabýval a dospěl k závěru, že stěžovatelem navrhované důkazy se týkaly skutečnosti vyplývajících ze smluvního vztahu mezi stěžovatelem a dopravcem a nejsou pro posouzení věci rozhodné. Se závěry městského soudu Nejvyšší správní soud plně souhlasí.

V projednávaném sporu stěžovatel, jakožto hlavní povinný, porušil svou povinnost vyplývající z režimu tranzit, o čemž není v předmětné věci sporu. Způsob, jakým došlo k porušení výše uvedené povinnosti, není pro vznik celního dluhu rozhodný. Navrhovanými důkazy stěžovatel prokazoval, že k nesplnění povinnosti v režimu tranzit došlo z nedbalosti a dovolával se aplikace ustanovení § 241a písm. b) celního zákona. Jak již bylo v tomto rozsudku výše uvedeno, citované ustanovení nelze v dané věci aplikovat, a pro posouzení vzniku celního dluhu nutno vycházet pouze z ustanovení § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona. Případná nedbalost stěžovatele není pro vznik celního dluhu rozhodná. Nejvyšší správní soud tak shodně s názorem městského soudu dospívá k závěru, že důkazy, jejichž provedení navrhoval stěžovatel ve správním řízení, nebyly v projednávané věci způsobilé zvrátit rozhodnutí celního úřadu ani žalovaného, když pro vznik celního dluhu dle § 241 odst. 1 písm. a) celního zákona byly naplněny zákonné předpoklady.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že právní otázky byly městským soudem posouzeny v souladu se zákonem a stížnostní námitky stěžovatele podřaditelné pod ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. nebyly shledány důvodnými; proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120s. ř. s.).

V Brně dne 12. prosince 2006

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu